

GRONINGER

ALGEMEEN
VOOR

STAD GRONINGEN

COURANT.

DAGBLAD
DE
EN OMMELANDEN.

De STAATSRaad, GOUVERNEUR van de Provincie Groningen, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat in zijne bureaux ter lezing liggen de Voorwaarden, waarnaar, op den 7 Januarij eerstkomende, bij het Departement van Oorlog te 's Gravenhage, zal worden aanbesteed:

De leverantie van 475 Paarden, ten dienste van Zijner Majesteits troepen te paard.
GRONINGEN den 27 November 1838. De Staatsraad, Gouverneur voornoemd: RENGERS.

Door Z. Exc. den Heer STAATSRaad, GOUVERNEUR van de Provincie Groningen, zijn, d.d. 23 November j.l., gearresteerd en ter invordering verzonden de Supplettoire Kohieren voor de Belasting op het Personeel, over het dienstjaar 1838, en wel voor de Gemeenten Hoogkerk, Aduard, Ezinge, Oldehove (2 stuks), Grijskerk (2 stuks), Zuidhorn, Grootegast (2 stuks), Marum, de Leek (2 stuks), Adorp, Winsum, Leens, Ulrum, Kloosterburen, Eearum, Baslo, Warffam, Usquert, Uithuizermeeden, Kantens, Middelstum, Bedum, Loppersum, 't Zandt (2 stuks), Bierum (2 stuks), Appingedam (2 stuks), Slochteren, Wildervank, Veendam, Meeden, Muntenham, Zuidbroek, Noordbroek (2 stuks), Termunten, Nieuwolda, Finsterwolde, Midwolda en Scheemda.

OPRICHTING van eene WOLMARKT te GRONINGEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat er binnen genoemde Stad voortaan zal worden gehouden eene WOLMARKT, volgens het daarvan gearresteerd en op den 21 Mei 1838 gepubliceerd Reglement, bij hetwelk, onder anderen, wordt bepaald, dat, ter bevordering van den bloei dezer Markt en ter aanmoediging der Schapenteelt in het algemeen, verschillende PREMIËN worden uitgelooft, zoowel voor den aanvoer der grootste hoeveelheden, als voor de beste kwaliteiten.

Dat gedachte Markt voor de eerste maal zal plaats hebben in het jaar 1839, en zoo vervolgens ieder jaar, telkens des DINGSDAGS, van des voormiddags 10 uren tot des namiddags 3 uren, beginnende op den LAATSTEN DINGSDAG in de maand MEI, en eindigende den TWEEDEN DINGSDAG in de maand JULIJ.

Burgemeester en Wethouders voornoemd noodigen tot het bezoeken dezer Markt een' ieder, aangezien bij de oprichting van dezelve, zooveel mogelijk, alles op het oog is gehouden, wat zoude kunnen dienen, om het gerijf en het belang van den kooper zoowel als van den verkooper in elk opzigt te bevorderen.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 22 November 1838.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen, dat de Raad, als daartoe gemachtigd bij Koninklijke besluiten van den 9 Maart 1832, no. 24, den 3 December 1833, no. 100, en den 1 Augustus 1838, no. 59, bij deszelfs resolutie van den 22 November 1838, no. 1, het Kohier van den Stedelijken omslag over het jaar 1838, ten beloope van de helft van den eersten grondslag van de Rijks personele belasting over 1838, heeft vastgesteld en uitvoerbaar verklaard:

Dat dienvolgende de omslagblijtten eerstdaags aan de huizen der belastingsschuldigen zullen worden rondgebracht, en dat de belasting ten Kantore van den ONTVANGER der Stedelijke Belastingen in twee gelijke termijnen, telkens de halfscheid, zal moeten worden voldaan, en wel de eerste termijn vóór den laatsten Februarij aanstaande, en de tweede termijn vóór den laatsten April daaraanvolgende.

Dat die Ingezetenen, welke wegens hunnen omslag vermeenen te kunnen reclamieren, vóór het einde der maand Januarij eerstkomende hunne reclames schriftelijk aan Burgemeester en Wethouders zullen moeten indienen, zullende na het verloop van dien tijd geene reclames worden aangenomen.

En opdat zulks kome ter kennis van een' iegelijk, zal deze in de Groninger Courant geplaatst en voorts aangeslagen worden, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 3 December 1838.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen maken bekend, dat op Dingsdag, den 18 December 1838, des voormiddags te elf uren, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad, door H. E. A. GECOMMITTEERDE, op nadere approbatie, publiek zullen worden verpacht, voor den tijd van één jaar, de navolgende objecten:

- 1) Het VERLAAT te Martenshoek.
- 2) Het VERLAAT te Zuidbroek.
- 3) Het VERLAAT in het Damsterdiep.
- 4) De VISSCHERIJEN in en buiten de Stad.
- 5) Het MODDERGELD.
- 6) Het KRAANGELD.

En voor den tijd van drie jaren:

- 7) Het STEDEGELD der Paardenmarkten.
- 8) Het GRASGEWAS van den Korre- en Jacobijnerweg.

Waarvan de Conditiën van heden af ter Stads Secretarij ter lezing liggen.

GRONINGEN den 3 December 1838.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen adverteren, dat op Woensdag, den 19 December 1838, des morgens te 10 uren, door den Notaris Mr. J. W. QUINTUS, buiten de Heerepoort, in het Sterrebosch en aan de publieke Wandelingen, zullen worden verkocht: ongeveer 80 stuks EIKEN en BEUKEN BOOMEN; alsmede des namiddags te 2 uren, bij de Stads Schuur: eenige omgehakte LINDEBOOMEN.

Zullende voorts de Conditiën van deze verkooping ter lezing liggen bij den Notaris voornoemd. — GRONINGEN den 3 December 1838.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

WEENEN den 21 November.

Belangrijke sommen zijn ter beschikking van het ministerie van oorlog gesteld, ten einde de fortificatiewerken van Oilmutz en Komorn te voleindigen. Het doel van deze versterkingen bestaat daarin, om de hoofdstad te beschermen, even zoo als de Maximiliaansche torens dezelve ten westen verdedigen. Oostenrijk heeft partij weten te trekken van het stelsel: dat hij, die den vrede verlangt, zich tot den oorlog moet gereed houden. Ook te Verona gaat men voort met de belangrijke fortificatiewerken in gereedheid te brengen; het reuzenwerk van de Aicha in Zuid-Tyrol is reeds opgericht, en de vallei van Lintz is door derzelver torens een waar Thermopyle geworden. Slechts de noordoostelijke grenzen moeten nog versterkt worden, omdat Lemberg geene strategische stelling heeft, die het in staat stelt, een leger tegenstand te bieden. De gissing, dat het Gouvernement binnen korten tijd deszelfs aandacht zal moeten vestigen op de Karpathen, is misschien niet van allen grond ontbloot.

— Z. M. de Keizer heeft den graaf Alexander von Grunne, zoon van den tegenwoordiger van Z. M. den Koning der Nederlanden, tot Hoogstdezelfs kamerheer benoemd. Voorts heeft Z. M. het bevel gegeven, dat er een geschikt monument uit Carrarisch marmer ter nagedachtenis van Titiaan zoude worden opgericht, en dat hetzelfde door Venetiaansche kunstenaars zal bewerkt worden, terwijl Z. M. hetzelfde aan de stad Venetië ten geschenke zal aanbieden.

STETTIN den 20 November.

In de afgeloopene maand hebben in het arrondissement alhier 16 branden plaats gehad, waarbij 7 personen zijn om het leven gekomen.

FRANKFORT den 27 November.

Naar men verneemt, is het begin der vacantie van de zittingen der Bonds-vergadering vooreerst onbepaald verschoven. Het is niet te verwonderen, dat op dit oogenblik, terwijl men zich in België wapent tegen de uitvoering van het traktaat der

24 artikelen, de Bonds-vergadering hare zittingen niet schorst. Het Duitsch Verbond zal niet achterlijk blijven met het nemen van de vereischte maatregelen, indien België in het Luxemburgsche buitengewone militaire toebereidselen maakt. De militaire Bonds-kommissie houdt nu ook meerdere bijeenkomsten. — Voor het overige is men thans over het algemeen in Duitschland verontwaardigd over den tegenstand van België tegen de volvoering van het door hetzelfde gesloten traktaat, en kan men kwajadig gelooven, dat het Fransche bewind België daarin gewapenderhand zal bijstaan. Frankrijk zoude daardoor met alle Europeesche Mogendheden in een ernstig geschil kunnen geraken, en de vruchten verliezen van de pogingen, welke Koning Lodewijk Philips gedurende 8 jaren heeft aangewend, om met de Noordsche Mogendheden op eenen voet van eenstemmigheid te komen.

GROOT-BRITANNJE.

LONDEN den 28 November.

In den Times, van den 27 dezer, leest men het volgende gewichtige bericht:

» Onze berigten uit 's Gravenhage, geschreven Zaterdag morgen, na het vertrek van de geregelde brievenmaal, melden, dat in de voorstellen, van wege de Conferentie in Londen, door de gezanten van de drie Mogendheden, Rusland, Pruissen en Oostenrijk, aan de Nederlandsche regering onderworpen, onvoorwaardelijk door den Koning der Nederlanden is bewilligd. Het schijnt derhalve, dat het vraagstuk omtrent de schuld is afgehandeld, en dat het meerendeel, zoo niet het geheel van de hinderpalen, die zich tegen eene eindregeling tusschen de beide landen verzetteden, te boven gekomen zijn. Men wil, dat door de Fransche regering aan de Conferentie een voorstel, ten behoeve van België, is gedaan, met oogmerk, dat het laatste Luxemburg en Limburg zoude mogen behouden, tegen betaling van eene geëvenredigde geldsom; doch dat men ten stelligste de behandeling van dat voorstel had afgeslagen, daar zulks aanleiding zoude hebben gegeven, om op nieuw het geheele veld der discussiën te openen. Deze poging mislukt zijnde, zoo ondersteunt men thans, dat de toestemming van Frankrijk tot eene eindschikking zal worden gegeven, blijvende alleen de overweging over, hoe die geheel aannemelijk aan het Belgische volk zal kunnen worden gemaakt, en dat lord Palmerston te gelukkig zoude zijn, om van eene kittelachtige zaak als deze ontslagen te worden, al ware het ook alleen, opdat hij één aangeraam bericht zoude kunnen geven bij de wederopening van het Parlement.

» Wij vernemen, dat de heer May, de Nederlandsche consul-generaal, die Zondag van 's Gravenhage alhier is terug gekeerd, de overbrenger van dépêches is, strekkende tot de aanneming van de nieuwe voorstellen, welke aan den Koning der Nederlanden zijn gedaan.

— Brieven uit New-York bevestigen geenszins het gerucht, dat eenige duizenden Amerikanen zich in die stad zouden vereenigd hebben, om de ontevredene Kanadezen te hulp te komen. Nogtans schijnt het zeker, dat deze laatsten eene dreigende houding op de grenzen aannemen; dat talrijke wapenen en oorlogsbehoeften heimelijk in Neder-Kanada zijn ingevoerd, en dat een inval uit den staat Ohio begraamd is, ten gevolge van alle welke ontdekkingen reeds een der regementen, die te Hallifa in Nieuw-Schotland garnizoen hielden, naar Quebec was op marsch gegaan. De bevolking der beide Kanada's hield zich volkomen rustig.

— Van den 29sten. In eenen geheimen kabinetsraad, gisteren op het paleis van Buckingham gehouden, is eene proclamatie opgesteld, om het Parlement van den 4 December tot den 5 Februarij e. k. te prorogeren.

— De brik Fame, in 70 dagen van Montevideo gekomen, brengt de tijding van eenen opstand in Peru, waarvan de afzetting van Santa Cruz, de onafhankelijkheids-verklaring van Peru, en de ontbinding van den Peru-Boliviaanschen bond het gevolg geweest zijn.

FRANKRIJKE.

PARIJS den 27 November.

De maarschalk Lobau, kommandant der nationale gardete Parijs, is in den afgelopen nacht overleden.

— Van den 29sten. Bij eene Koninklijke ordonnantie, van den 26 dezer, is, zoo als gisteren werd gemeld, de nationale garde van Metz ontbonden geworden. De oorzaak van dit besluit ligt in eene verdeeldheid tusschen den maire der stad en de officieren der burgerwapening. De laatstgenoemden hadden geweigerd, zich met den eerstgenoemden naar den nieuwen prefect te begeven, om dezen te begroeten, en wel uit hoofde de maire zich in den boezem van den stedelijken raad bekleagd had, over de pogingen van een der hoofden der nationale garde, om onderteekeningen voor de petitie tot uithreiding van het kiesregt te winnen. Men kan alzoo het besluit ter ontbinding mede als een blijk aanmerken van de gevoeligheid des bestuurs, wegens de bemoeijingen der officieren in zake van gezegde petitie.

— Van den 30sten. Er wordt nauwelijks meer gesproken van de ministeriële veranderingen, waarover voor acht dagen zoo veel geschreven werd. Thans wordt verzekerd, dat men alle wijzigingen in het kabinet tot na de opening der Kamers wil uitstellen. De benoeming van den president zal den heer Molé doen gevoelen, of hij hoop heeft de meerderheid voor zich te behouden, en alsdan zoude het ministerie blijven zoo als het is. Zoo echter de heer Dupin door den heer Odillon Barrot of den heer Guizot vervangen werd, zoude men besluiten, om in masse af te treden. De benoeming van den voorzitter is thans derhalve eene zaak van het uiterste gewigt.

— Uit Cammazes (Tarn) schrijft men, van den 15 November, dat daags te voren, des namiddags te 3 uren, bij een geweldig onweder, de bliksem door een' schoorsteen in eene kamer is geslagen, alwaar een jongeling van 15 jaren en zijne moeder bij het vuur gezeten waren. De beide beenen van de moeder en een der armen van den zoon waren beschadigd.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Woensdag, den 28 November.

Opening te half één. Er waren 44 leden tegenwoordig.

De Voorzitter heeft kennis gegeven, dat de heeren Quintus, Star Busmann, van Sytama, van Asch van Wyck, Warin en Tromp door ziekte of ongesteldheid verhinderd worden, om de vergadering bij te wonen; terwijl de heer van der Gonden daarin belet wordt, door het overlijden van zijnen op de Utrechtsche hoo-school studierenden zoon.

Voorts is kennis gegeven van het inkomen van nog twee adressen van personen, die voor de plaatsing op het drietal tot vervulling van den opengevallen post van lid der Algemeene Rekenkamer in aanmerking wenschen te komen, namelijk van Lambertus Wisland, lid der Staten van de provincie Overijssel en burgemeester van Olst, en D. J. H. J. Boellaard, kommissie bij het departement van financiën. De namen dezer adressanten zullen op eene supplettoire lijst van personen, die zich te dezer zake bij de Kamer hebben aangemeld, worden geplaatst.

Van wege Burgemeester en Wethouders der stad Leiden is bij de Kamer ingezonden het vervolg en slot van de algemeene rekening en verantwoording omtrent de giften, die ter gelegenheid der Leidsche ramp van den 12 Januarij 1807 zijn verstrekt. Dit stuk zal in de boekerij der Kamer worden geplaatst. Gelijk besluit wordt genomen, omtrent het Handboek van Burgerlijke Regtsvordering en andere werken van den prokureur van den Honert te Amsterdam, wegens de nieuwe Nederlandsche wetgeving, die door den heer van de Poll, uit naam van den schrijver, met eene aanprijzende rede, der Kamer worden aangeboden.

Daarna zijn de beraadslagingen geopend over het ontwerp van wet tot het vaststellen eener supplettoire begroting voor 1838.

De heeren Luxac en Schimmelpenninck vonden bezwaar in het toestaan van supplettoire uitgaven over de eens vastgestelde loopende dienst. Aldus zoude die vaststelling slechts eene horsenschim worden. Zij gaven toe, dat er zeer buitengewone, stelling slechts eene horsenschim worden. Zij gaven toe, dat er zeer buitengewone, onvoorziene omstandigheden mogelijk waren, waarin men tot eene aanvulling van uitgaven zoude kunnen overgaan; doch zij zagen die hier niet. In tegendeel achtten zij de kosten, bijv. bij de kroonring der Koningin van Engeland, voor onze vertegenwoordiging, veel te hoog opgevoerd. Wij, die er slechts op uit moeten

zijn, om, in den bestaanden zeer beperkten staat der schatkist, meer en meer te beknippen, hadden niet noodig gehad, in praal met de groote mogendheden bij de feesten der krooning te wedijveren.

De heer van Dam van Isselt : Men heeft sinds jaren van vele millioenen gehoord , die ten behoeve van den Lande werden aangevraagd ; ofschoon nu de tegenwoordige aanvraag slechts over naauwelijks drie tonnen gouds loopt , zoo is zij der overweging toch alleziens waardig . Het geldt , mijns inziens , de teederste belangen des Vaderlands . Er kunnen omstandigheden van buitengewoon aard bestaan , die het maken van nadere voorzieningen in de geldmiddelen over eene dienst gebieden ; doch zijn die hier aanwezig ? Was het noodig , de toegestane sommen over dit jaar te overschrijden ? De redenaar geloofst het niet . Hij vindt de overschrijding van de tegenwoordige dienst ook niet grondwettig . Er worden millioenen aan uitgaven niet op de begrooting gebragt ; waarom had men de suppletokre uitgaven daaruit niet kunnen vinden ? Voorzeker , de omstandigheden des tijds zijn drukkend ; te regt mag de Regering verwachten , dat de verklaring , in het adres der Staten-Generaal vervat , geen ijdele klank zij ; voorzeker zijn de Kamers bereid , om alle ondersteuning te verleenen , wanneer het de verdediging van de eer en de belangen des Vaderlands geldt ; ook ik ben daartoe ten volle gereed , als ik de overtuiging erlang , dat dezelve naar behooren verdedigd worden ; doch ik mag hier geen blind vertrouwen schenken ; mijn eed verbiedt mij , afwijkingen van den grondwettigen weg toe te laten ; ik vind geene vrijheid , om de binnenlandsche aangelegenheden , omdat de buitenlandsche verwickeld zijn , te verwaarloozen ; veelzer geloof ik , dat door behoud van orde en regelmaat van binnen steun en aanleer naar buiten wordt bijgezet . Ten slotte dringt de spreker op verbeteringen in het financieewzen aan . Hij zal tegen de voordragt stemmen .

Z. Exc. de minister van financiën verdedigt dezelve. Zij strekt niet, om begane feiten te bedekken, om grondwettige overschrijdingen van het cijfer der begrooting daar te stellen. De Regering maakt niet dan uiterst zeldzaam van het doen van suppletoire aanvragen gebruik; de tegenwoordige konden bij het bepalen van de leevende dienst niet worden waargenomen, en toen de behoefte geboren was, volgde de Regering juist den grondwettigen weg, met de diensten uit elkander te willen houden. Hij geeft toe, dat de kosten, ook door Nederland bij de krooning van H. M. de Koningin van Engeland gemaakt, hoog zijn geweest, ja, dat daarop wel ligt het verwijt van uitgaven voor weelde mag lieven; doch die soort van weelde is een in Europa ingeworteld gebruik, waarvan men zich niet kan losrukken, zoo lang men in den Statenkring van dat werelddeel verkeert. Ook meende Z. Exc., dat het weinig doelmatig zoude geweest zijn, denouden gevestigden Nederlandschen Staat niet, of te bekrompen te laten vertegenwoordigen, bij eene gelegenheid, daar het zake was, aan de Souvereine van Groot-Brittannië een bewijs van achting en deelneming over hare troonverheffing te geven. Als men naging, dat in geene twintig jaren eene suppletoire begrooting was voorgesteld, geloofde de minister, dat de aanneming van de tegenwoordige wel geen bezwaar moest opleveren.

Niemand meer het woord vragende, gaat men ter stemming over, en wordt de wet daarbij met 32 tegen 12 stemmen aangenomen. Daarna is de zitting opgeheven.

— Het heeft Z. M. dezer dagen behaagd, de permanente commissie van het Amortisatie-Syndicaat te magtigen, aan J. Swereer, opziener van het Noord-Hollandsche kanaal, eene gratificatie te verleenen, als een bewijs van erkentelijkheid voor de door hem gegevene blijken van moed, bekwaamheid en bereidwilligheid, ter gelegenheid van het verrigten onder water van herstellingen aan sommige sluizen op hetzelfde kanaal.

— Te Harlingen is den 23 dezer, in den ouderdom van ruim 65 jaren, overleden de gepensioneerde vice-admiraal J. A. van der Straten, ridder der Militaire Willemsorde, derde klasse.

Den vorigen dag was te 's Gravenhage, in den ouderdom van 77 jaren, overleden de oud-vice-admiraal *M. J. Haringham*, ridder der orde van den Nederl. Leeuw. *Van den 29sten*. Naar men verneemt, is de gedenkpenning; welke door den heer *D. van der Kellen*, stempelsnijder aan 's rijk's munt, vervaardigd werd, ter gedencktenis aan het beugelijke feest, afgewerkt, en heeft die kunstenaar de eer gehad, gisteren een exemplaar van dit fraaije gedenkstuk, in persoon, aan Z. M. aan te bieden. Deze penning, welke ter grootte is van dien op het Noord-Hollandsche kanaal, stelt aan de eene zijde voor het met eenen eikenkrans versierde hoofd des Konings, met het opschrift: *Gulielmus I, per XXV annos Rex Neerlandiae. d. i.* Willem I, gedurende 25 jaren Koning van Nederland.

Op de keerrijde ziet men het Koningschap, voorgesteld in de gedaante eener op antieke wijs gekleede, met den Koninklijken mantel en de kroon versierde vrouw, zittende op den achterstevan van een Grieksch of Romeinsch schip, waarop, als zinnebeeld, de horens des overvloeds afgebeeld is, en in de handen houdende een roer; waarmede zij het schip door het water stuurt. Achter haar is opgericht een vlaggestok, van welken een wimpel over haar hoofd wappert, waarin het getalmerk XXV staat. Boven aan leest men: *Manu tenebo*, d. i., letterlijk: ik zal (het roer) in de hand houden; meer vrij: Ik zal het mij toevertrouwde heetsteu handhaven; eene toespeling op de zinspreuk der Nassau's: *Je maintiendrai*. Onderaan staan de jaartallen MDCCCXIII MDCCCXXXVIII.

Van den 30sten. De 25ste verjaring van den voor Nederland altijd gedenkwaardigen dag, waarop Z. M. den vaderlandschen grond weder betrad, is heden te Scheveningen, alwaar Hoogstdezelve aan wal kwam, met feestelijke vreugde gevierd. De woningen en vaartuigen waren met groen en vlaggen versierd, en hier en daar waren erebogen opgericht. De stedelijke raad, benevens de kommissie uit Scheveningen tot regeling van dit feest, de geestelijken van het dorp, de reeders en verscheidene voorname ingezetenen hebben zich, met het korps muzikanten der 's Gravenhaagse schutterij, in statigen optocht naar de kamer hegeven, alwaar Z. M. bij Hoogstdezelfs komst werd ontvangen, en vervolgens naar de plaats op het strand, alwaar Z. M. voet aan wal heeft gezet. Aldaar hebben onderscheidene sprekers ten aanhoore eener groote schare, in proza en in dichtmaat het woord gevoerd en berinnerd aan de heugelijke gebeurtenis, die voor 25 jaren plaats had. Des middags had er bij den heer *Logeër*, in het Hof van Holland, een groot en luisterrijk diner van omstreeks 50 couverts plaats, hetwelk tot laat in den nacht duurde, en op nieuw getuigde van de eendragt en broedermin, welke er tusschen alle ingezetenen van Scheveningen bestaan, en van de opregte liefde en geachtheid welke zij het beminde Huis van *Oranje*, en bovenal aan *Willem* den Eerste, toedragen.

Des avonds werden al de pinken, alsmede de meeste woningen, smaakvol en schitterend verlicht. De hongerij nam aan dit ware volksfeest met eene ongekinstele vreugde het grootste deel. Op verschillende plaatsen werden vuurwerken afgestoken, en op het strand leertonnen gebrand.

— Heden is in den Nederlandschen schouwburg het vaderlandsch huisselijk tafereel, *Oranjes wederkomst in 1813 herdenkt*, door den dichter *A. van der Hoop Jr.*, opgevoerd in tegenwoordigheid van HH. KK. HH. de Prinses van Oranje, Hoogstzelve dochter en Prins Hendrik, en een vrij talrijk publiek. Er openbaarde zich veel geestdrift onder de aanschouwers, die menigwerf de vaderlandsche liederen verlangden te hooren, en de onderscheiden vaderlandsche toespelingen, betuigingen en heilwenschen, die in opgemeld tafereel voorkomen, luide toejuichten. Bijzonder was dit het geval bij het zingen der twee volgende coupletten, op de wijze van het aller Nederlanderen geliefde Wilhelmus-lied:

Wilhelmus van Nassauwen,
 Gegroet aan Hollands kust,
 Door duizenden getrouwen,
 In God en U gernst.
 Gegroet in 's Gravenhagen,
 Uw oude lustwarand;
 De Heerschacht ligt verslagen,
 Vrij is weer Nederland.

Wilhelmus van Naassauwen,
 Al mogt sints twintig jaar,
 Geen onzer U aanschouwen,
 Uw beeld was altijd daar.
 'tStond ons in 't hart geschreven,
 Met onuitdoofbaren gloed;
 En 'tonheil prijs gegeven,
 Schonk 't allen kracht en moed.

Onder het zingen van het laatste couplet verandert de achtergrond des tooneels dermate, dat er slechts eene lambrisering blijft, over welke men een uitzigt heeft op het Noordeinde alhier. Door eene talrijke menigte, te voet en te paard, omstuwde, ziet men het rijkth van den Prins van Oranje, door het wuiven van doeken en hoeden voor het oog bedekt.

Die heugelijke dag is voorts in de residentie door het bespelen van het klokkenspel en het uitsteken van vlaggen van vele openbare en bijzondere gebouwen gevierd. Dezen avond is, in de vergadering van de Hollandsche maatschappij, (waarop Z. M., voor 25 jaren, voor het eerst weder den vaderlandschen grond betrad) van fraaie kunsten en wetenschappen, ten aanhoore van eene aanzienlijke schare, door den heer *Gebel* een toepasselijk gedicht, op de gelegenheid van dezen dag, voorge- dragen. Ook de heer *Calisch* droeg een toepasselijk dichtstuk voor.

Van den 22den. Bij Koninklijk besluit is bepaald, dat er over den jare 1839, ten behoeve der gemeenten Kantens, Middelstum, Uithuizen, Usquert, Leens, Urum, Wildervank, 't Zandt en Warffum, geene plaatselijke opcenten op de grondbelasting, en, wat de twee laatstgenoemde gemeenten betreft, daarenboven ook geene zoodanige opcenten op de personele belasting zullen worden geheven.

— Naar men vernoot, heeft het Z. M. bebaagd, aan de ingezetenen van Schokland, die zich in zulke kommersyvolle omstandigheden bevinden, eene gratificatie toe te staan.

AMSTERDAM den 29 November.

Men verneemt, dat het Z. M. behaagd heeft, den kapitein ter zee *J. C. Ryk*, tijdelijk militaire kommandant aan het Koninklijk Instituut voor de Marine te Medemblik, te benoemen tot gouverneur-generaal der Nederlandsche Westindische Bezittingen, in de plaats van wijlen den baron *van Heeckeren*.

Van den 3 December. Wij hebben reden van te gelooven, dat het berigt van de Times, alsof de Koning der Nederlanden reeds zoude zijn toetgetreden tot de jongste voorstellen der Conferentie, voorbarig is, en dat dusdanige *stellings* toetreding tot nog toe niet heeft plaats gehad.

Overigens is het zeker, dat Frankrijk pogingen heeft in het werk gesteld, om Holland over te halen tot het afstaan, voor zekeren koop prijs, aan België van Limburg en Luxemburg. Afgescheiden van alle andere redenen, konde dit voorstel noot in aanmerking, uit hoofde van het groot belang, dat, uit een krijgskundig oogpunt beschouwd, de linie van de Maas voor de verdediging van Holland aanbiedt.

— Berigten uit Madrid, van den 27 November, melden, dat de verjaardag van de jonge Koningin aldaar daags te voren met veel luister is gevierd. De beraadslaging over het geheel van het adres in antwoord op de troonrede is thans afgelopen; men goudt nu de afzonderlijke artikelen in behandeling nemen. De ministers hebben echter den uitslag daarvan niet afgewacht, maar gezamenlijk, behalve de president, hunne demissie genomen; men kende derzelver opvolgers nog niet. Te Alicante zijn den 13 Nov. 19 Carlistische serjanten, als weerwraak van Cadix's wreedheden, opgedeshoten.

Te Seville heeft de nationale garde de regering afgezet en vervangen door lieden, die van de zaak der vrijheid zijn gebleekt; te zelden tijd heeft men den gouverneur van Kadix uitgenoodigd, zijn ontslag aan te bieden. Men geloof, dat de nationale garde van die stad dit aanzoek zal ondersteunen. Te Seville was het denkbeeld geopperd, om Andaluzië onafhankelijk te verklaren; doch men heeft gemeend, aan dien maatregel voor alsnog geen gevolg te geven.

Van den Steen. Wij ontvangen hadden van eenen correspondent te Brussel het volgende, d.d. 1 December des middags:

Zoo op het oogenblik vernemen wij, dat Pruisen eene krachtige nota aan Engeland gerigt heeft, om die Mogendheid uit te noodigen, België tot het aannemen der thans gewijzigde 24 Artikelen te noodzaken. Hierop is door Engeland onmiddellijk aan het Kabinet der Tuillerien te kennen gegeven, dat het voornemens was, om zich tot dat einde bij de Noordsche Hoven te voegen, onverschillig, of Frankrijk daartoe zijne verdere toestemming gaf, of weigerde. Deze nota heeft het gevolg gehad, dat Frankrijk verklaard heeft, dat het zich niet langer tegen den wensch der vier bij de Conferentie vertegenwoordigde Mogendheden zoude verzetten, en deszelfs algeheele inwilliging tot de uitvoering van het genoemde traktaat met de veranderingen ten opzigte der schuld en de wijzigingen betreffende de Scheldervaart gegeven heeft. Ons Bestuur tracht deze beslissing voor als nog geheim te houden.

[Ofschoon de echtheid van dit belangrijke berigt door de aanzienlijke rijzing onzer binnenl. fondsen schijnt bevestigd te worden, en hoe zeer wij aan de geloofwaardigheid des brieffschrijvers niet twijfelen, vermeenen wij echter eene nadere bevestiging van deze tijding te moeten afwachten.]

GRONINGEN den 1 December.

Gisteren morgen liep van de Noorderwerf van den scheepsbouwmeester *H. J. Limbergh* alhier met het beste gevolg van stapel het barkaschip, genoemd *Adolf van Nassau*, groot circa 400 tonnen, bestemd voor de vaart op de Oostindien, zullende bevaren worden door kapitein *J. H. Brandt*, onder-directie van den heer *Mr. C. M. Van alhier*.

Dit is het derde voor diezelfde vaart gebouwde schip, hetwelk sedert den 22 Maart 1837 van die werf van stapel is geloopt, en ware de aanvoer van hout door den vroeg ingevallen winter niet verhinderd, dan zoude onmiddellijk na den afloop de kiel zijn gelegd geworden voor een vierden bodem, onder dezelfde directie, mede voor de vaart op de Oostindië bestemd, en waaraan de naam *Rekenloopt* zal worden gegeven.

Van den Sden. Men verneemt, dat dezer dagen bij dispositie van Zijne Excellentie den Minister van Financiën, is te kennen gegeven, dat de akten van bewaargeving van olographische testamenten, achtervolgens art. 979 van het Burgerlijk Wetboek, door Notarissen op te maken, niet *behooren* geregistreerd te worden, dan te gelijk met het gedeponeerde testament en alzoo drie maanden na den dood van den testateur, daar de akte van depôt door de hepaling, voorkomende in art. 980 van hetzelfde Wetboek, zoodanig samenhangt met het olographisch testament, dat deze vereenigde akten, voor de toepassing der wet op de registratie, met een testament voor Notaris gepasseerd zijn gelijk te stellen, en diensvolgens moet worden geacht te behoeven tot de uiterste wilbeschikkingen, opgenoemd in art. 21 der Wet van den 23 Frimaire 7de jaar; — van welke beschikking het gevolg wordt, dat, bijaldien testateuren zulks niet *uitdrukkelijk* verlangen, hunlieder uiterste willen geene verdere publiciteit erlangen.

'T NOODLIJDEND SCHOKLAND.

Het weldadig Amsterdam heeft zich ook hier niet onbeteuigd gelaten. Nieuwliks had de *Avondbode* ons berigt aangaande den hoogen nood der bevolking van Schokland overgenomen, of reeds ontvingen wij, door de geachte redactie van dat dagblad, onderscheidene milde giften, ten bedrage van *f* 57. Terstond na de ontvangst daarvan, den 29 dezer, werd deze som, benevens het bedrag der 11. Zondag in de Broederkerk gedane kollekte, *f* 67, en het bij ons ontvangene, aan eenige Schokkers, door de Kommissie met eene ijsschuit herwaarts gezonden, ter hand gesteld, en onder de noodlijdenden verdeeld. Treurig was het tafereel, door die lieden opgehangen, van den toestand hunner mede-opgezetenen, ten getale van ruim 500 zielen; doch verblijdend aan den anderen kant het berigt eener milde gift van *f* 100, gisteren, en van *f* 67.37½, heden door den *Avondbode* bekend gemaakt. Als tolken van die vele rampspoedigen, brengen wij u, edele menschenvrienden, hunnen innigen dank; de Allerhoogste Weldoener der menschen vergeelte zijner tijd uw liefdadig werk!

(*Kamper Courant.*)

AAN DEN HEENGAANDEN WINTER VAN 1838.

Zijt gij, op ons biddend smeeken,
Winter! zachtkens heengegaan:
Kom ons, op uw' tijd, bezoeken,
En wij heffen hartlijk aan:

Welkom, welkom grize Vader!
Wij zijn met uw komst verblijd;
Maar verzoeken u ootmoedig,
Dat gij niet te strenge zijt.
Wij, wij hebben volle kleders,
Turf en hout voor onzen haard,
Goede bedden, warme kleeren,
En voor de armoede iets gespaard.
Dek met uwe sneeuw de planten,
Met kristal en stroom en meer,
(En daarbij dan held're dagen)
Dan is 't heerlijk, oude Heer!

H. 30 Nov. 1838.

B.

Door plaatsgebrek moeten wij de stukken voor het Mengelwerk tot een volgend nummer laten liggen.

KMMEN den 25 November. Heden mogt onze geliefde leeraar, de wel eerv. zeer gell. heer J. P. Amshoff, in eenen oordom van bijna drieenzeventig jaren, het genoegen smaken, met de gemeente gedachtenis te vieren van zijne vijftigjarige Evangelischedienste. Voor eene buitengewoon talrijke menigte, uit onderscheidene plaatsen zamengetrokken, sprak de feestvierende grijsaard, die, in de kerk komende, door kindergezang werd begroet, zijne dankrede in den voormiddag uit: terwijl des namiddags en des avonds door zijnen aangehuwden zoon en zijn eigen zoon, mede predikanten, de plechtige Godsdienssoefeningen bestuurd werden.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Blimengekomen te Helvoet, den 29 Nov., H. T. de Jong, *Johanna*, van Marennes, J. H. Rotjer, *de Juffer Frestina*, en H. L. Heeres, *de jonkv. Elizabeth*, beide van Liverpool, - K. H. Bekkering, *Catharina*, van Newport, - E. C. Bilts, *Geortruida Smit*, van Bordeaux, - G. M. Gnodde, *de Hoop*, van Bordeaux, - J. Berghuis, *Agatha*, van Cardiff, - den 30sten, J. B. Brouwer, *Engelina*, van Marennes, - T. Brielle, den 29 Nov., J. G. Juister, *Catharina*, van Leer. - Te Texel, den 1 Dec., J. J. Zelling, *Alida Giesen*, van Bordeaux, - R. H. Lutje, *Antonia Francina*, van Oleron, - W. J. Wiggers, *Engelina Jansina*, van Oleron om oorder, - K. Fentrop, *Welyaart*, van Cardiff, - H. Brouwer, *Maria*, van Liverpool, - K. B. Tippema, *jongv. schap*, en J. Visser, *Eendragt*, beide van Londen; - terug uit zee: T. Teensma, *jongv. Brechtius*, van Havre. - Te Belfast, den 24 Nov., kaplt. Mik, *Zeelust*, van Borden, Te Dartmouth, den 26 Nov., F. Hudson, *Welyaart*, en T. Bakker, beide v. Mirsefle, kapit. Bakker, *Verwoven*, van Bordeaux n. Amsterdam. - Te Cardiff, den 26 Nov., J. G. Boon, *Jacoba Hazewinkel*, van Amsterdam. - Te Sunderland, den 23 Nov., J. H. Buij, *de Harmonie*, van Amsterdam. - Te Oudsoen, vóór den 24 Nov., J. H. Buij, *Margaretha*, van Amsterdam. - Te Rochefort, den 22 Nov., H. D. Pulger, *de jonge Jantina*, van Amsterdam. - Te Lynn, den 23 Nov., J. M. Mandema, *Constance*, van Lubek. - Te Aalborg, den 16 Nov., P. Hansen, *Diana*, van St. Peter. - Te Pillau, den 18 Nov., P. Mooi, *de Hoop*, van Amsterdam.

December 1838, des voormiddags precies te 10 uren te beginnen.
H. H. VAN LIER.

HOITSEMA, in de Onde Boteringestraat. (Met *autorisatie*.)